

DET NORSKE HØGSKOLERÅDET

ÅRSMELDING 1997

Vedtatt av Høgskolerådets styre i perioden 29.mai 1995-14.oktober 1997
og Høgskolerådets styre i perioden 14. oktober 1997-31. desember 1997.

Årsmelding 1997 fra Det norske høgskolerådet

Det norske høgskolerådet ble opprettet 10.01.95 og legger med dette fram sin tredje årsmelding.

Året 1997 for de statlige høgskolene

Etter høgskolereformen ble iverksatt 01.08.1994 har de 26 statlige høgskolene måttet prioritere arbeidet med å legge om rutiner, plassere ansvar og fordele arbeidsoppgaver, samt å få funksjonelle nye organisasjoner både som følge av reformen og i henhold til den nye universitetsloven som trådte i kraft 01.01.1996. Arbeidet har vært svært omfattende for høgskolene og også 1997 har blitt preget av tilrettelegging etter reformen.

De statlige høgskolene har i lengre tid lagt vekt på tettere samarbeid med næringslivet og lokalmiljøet. Eksempler på dette finner vi gjennom en rekke samarbeidsprosjekt og utvikling av nye studietilbud som er tilpasset regionens behov og natur- og kulturgrunnlag.

Næringslivets hovedorganisasjon gikk i 1997 ut med kritikk mot universiteter og høgskoler og hevdet at utdanningene ikke er godt nok tilpasset arbeidslivets behov. Det norske høgskolerådet ser ikke denne kritikken som velbegrunnet overfor høgskolesektoren. Imidlertid tar vi utfordringen fra næringslivet om et enda tettere samarbeid. Så vel etterutdannings-reformen som det ordinære undervisningstilbudet vil stå sentralt i et slikt samarbeid.

1997 har vært preget av stor faglig aktivitet ved de statlige høgskolene. Dette synliggjøres gjennom antall konferanser som har blitt avholdt, publikasjonslister og den enkelte høgskoles årsmelding.

Ny kompetanse

NOU 1997:25 "Ny kompetanse. Grunnlaget for en helhetlig etter- og videreutdannings-politikk" ble lagt fram 1. oktober 1997. Rapporten har blitt behandlet i styret, som har tatt for seg de generelle og prinsipielle sidene. Høgskolerådet stiller seg i utgangspunktet positiv til en reform innen etter- og videreutdanning. Imidlertid finner Høgskolerådet ikke å kunne stille seg bak ønsket om et såkalt "åpent universitet". Reformen som skal gjennomføres må utnytte de ressurser utdanningsinstitusjonene allerede besitter både i forhold til fagkompetanse, infrastruktur og geografisk tilknytning. Høgskolene må tildeles de nødvendige økonomiske midler for å gjennomføre etter- og videreutdanningsaktivitet.

Samarbeid og kontakt med Norges forskningsråd

Kontakten med Norges forskningsråd har blitt styrket gjennom møtevirksomhet og diskusjoner om høgskolenes rolle i forhold til prosjektsøknader og programdeltakelse. FoU-utvalget har vist seg å være et viktig utvalg for Høgskolerådet i dette arbeidet. Norges forskningsråd vedtok i sitt Hovedstyre 28. oktober 1997 retningslinjer for FoU-politikk for de statlige høgskolene. Disse utformer overordnede mål og identifiserer viktige problemstillinger og uløste oppgaver. Retningslinjene vil være et viktig grunnlag for fremtidig samarbeide med Forskningsrådet.

Den økonomiske situasjonen

Den økonomiske situasjonen har blitt ytterligere forverret for høgskolene i 1997. Det har vært spesielt viktig å etablere enighet med departementet om at kostnader per student er den beste indikatoren på den økonomiske utviklingen i sektoren.

Dimensjonering og rekruttering

En reduksjon av totalsøkermassen parallelt med en sterk søkning til enkelte studier har gjort det viktig å starte en diskusjon om hvilke studier som skal tilbys og hvor mange studieplasser som skal tildeles de forskjellige studiene. Det har vært viktig å arbeide for økt utdanningskapasitet på de områder der det både er stort behov for arbeidskraft og stor studentsøkning. Samtidig har det vært viktig for Høgskolerådet å framheve det problematiske ved omstilling av studieplasser i høgskolene til disse utdanningene.

Samarbeid med Universitetsrådet

Det har blitt avholdt felles møte mellom Universitetsrådet og Høgskolerådets styre. Kontakten mellom rådene har blitt styrket gjennom felles interesser blant annet i forhold til organiseringen av etter- og videreutdanningsreformen.

Det norske høgskolerådet

Det ble avholdt to rådsmøter i 1997; 13. og 14. mars ved Høgskolen i Stavanger, og 13. og 14. oktober ved Høgskolen i Sør-Trøndelag. Rådet har behandlet 13 saker, hvorav særlig nevnes:

- Valg av nytt styre
- Statsbudsjettet for 1998 og høgskolenes økonomiske situasjon
- Styrets rolle
- Status 2,5 år etter at høgskolereformen ble gjennomført
- Dimensjonering og rekruttering
- Rådsstrukturen innen høgre utdanning

Rådets møter har vært preget av utdanningspolitiske diskusjoner. I saker der høgskolesektoren har fellesinteresse, har Høgskolerådet truffet beslutninger på vegne av hele sektoren.

Det er god kontakt mellom Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Det norske høgskolerådet. Departementet og Det norske universitetsråd har observatørstatus på rådsmøtene og departementet benyttet seg av denne retten ved begge rådsmøtene i 1997.

Styret for Det norske høgskolerådet

Høgskolerådets første styre gikk av i oktober 1997. For perioden januar - medio oktober besto styret av følgende medlemmer:

Rektor Knut Brautaset, Høgskolen i Agder, styreleder
 Rektor Lisbeth Halse Ytreberg, Høgskolen i Tromsø, nestleder
 Rektor Steinar Stjernø, Høgskolen i Oslo
 Høgskoledirektør Siri Margrethe Løksa, Høgskolen i Finnmark
 Høgskoledirektør Nils Mæhle, Høgskolen i Bergen
 Student Terje Dahlen, politisk nestleder Studentenes landsforbund (januar-juni)
 Student Hilde Gunn Bjelde, politisk nestleder Studentenes landsforbund (juli-desember)

Varamedlemmer til styret:

Varamedlem for rektorene:

Varamedlem for høgskoledirektørene:

Varamedlem for studentene:

Rektor Widar Hvamb, Høgskolen i Buskerud

Høgskoledirektør Tor Frigaard, Høgskolen i Nord-Trøndelag

Student Hans Christian Nes, leder Landslaget for Norges Lærerstudenter

Under rådsmøtet i Trondheim i oktober ble det valgt nytt styre. Det nye styrets sammensetning:

Rektor Kari Blom, Høgskolen i Bergen, styreleder
 Rektor Frode Mellemvik, Høgskolen i Bodø, nestleder
 Rektor Steinar Stjernø, Høgskolen i Oslo
 Høgskoledirektør Hans Jørgen Binningsbø, Høgskolen i Sogn og Fjordane
 Høgskoledirektør Inger Østensjø, Høgskolen i Stavanger
 Student Hilde Gunn Bjelde (fra juli 1997)

Varamedlemmer til styret:

Varamedlem for rektorene:

Varamedlem for høgskoledirektørene:

Varamedlem for studentene:

Rektor Aud Findal Johnsen, Høgskolen i Gjøvik

Høgskoledirektør Ole Arvid Brønmo,

Høgskolen i Sør-Trøndelag

Student Birgitte Stub, leder - Landslaget for Norges
 Lærerstuderter (januar-juni)

Student Hans Christian Nes, leder - Landslaget for
 Norges Lærerstuderter (juli-desember)

Stor saksmengde

Styret hadde til sammen 10 møter i 1997. Også i 1997 opplevde styret en sterk økning i antall saker som ble behandlet. Mens man i 1996 behandlet 89 saker, ble det i 1997 behandlet hele 146 saker.

Blant de viktigste sakene var:

- De statlige høgskolenes økonomiske situasjon
- Fellessystem for forskningsdokumentasjon
- Etablering av Norgesnettrådet
- Omfang og normering av Examen Philosophicum
- Nytt økonomisystem ved høgskolene
- Samarbeid med Norges forskningsråd
- Rådsstruktur og rådsfunksjoner i høgre utdanning
- Etablering av permanent sekretariat
- Studieadministrative EDB-systemer
- Faglige råd under Det norske høgskolerådet
- Utdannings- og forskningssamarbeid med Øst-Europa
- Samarbeid med Universitetsrådet
- FoU aktivitet og rapportering i høgskolene
- Gradsbenevnelse og tittel på hovedfagsstudier
- Evaluering av høgskolereformen
- Kostnadsberegningsutvalget

FoU-utvalget

FoU-utvalget ble opprettet i 1996. Utvalget skal være rådgivende organ for Høgskolerådet i saker som gjelder forskningspolitikk og forskerutdanning. Det har syv medlemmer, hvorav seks skal komme fra de statlige høgskolene og en fra studentorganisasjonene. For å sikre dialogen med styret, er det vedtatt at et av FoU-medlemmene skal velges blant Høgskolerådets styremedlemmer.

FoU-utvalget oppnevnes for en periode på to år. Ved valget 14. oktober 1997 ble FoU-utvalget reoppnevnt med unntak av styrets og studentenes representant i utvalget. For styret erstattet rektor Frode Mellemvik rektor Lisbeth Halse Ytreberg. Studentrepresentant Liv Astrid Prestøy ble erstattet av Hege Hansen. Utvalget har i 1997 hatt følgende sammensetning:

Høgskoledosent Olav Hesjedal, Høgskolen i Telemark, leder
 Rektor Lisbeth Halse Ytreberg, Høgskolen i Tromsø, nestleder (januar til oktober)
 Rektor Frode Mellemvik, Høgskolen i Bodø, nestleder (oktober til desember)
 Professor Kristin Tornes, Høgskolen i Molde
 Professor John Håkon Husøy, Høgskolen i Stavanger
 Studiedirektør Berit Rokne Hanestad, Høgskolen i Bergen
 FoU-koordinator Tor-Einar Edvardsen, Høgskolen i Oslo
 Studentrepresentant Hege Hansen, Landslaget for Norges Lærerstudenter (juli-desember)
 Studentrepresentant Liv Astrid Prestøy, Studentenes Landsforbund (januar-juni)

I 1997 hadde FoU-utvalget fire møter og behandlet 29 saker. Av de viktigste sakene utvalget behandlet var:

- Strategi for norsk forskning og høgskolenes rolle. Videreføring av kontakten mellom Høgskolerådet og Hovedstyret i Norges forskningsråd.
- Statlige høgskolers konkurransesituasjon i forhold til deltagelse i NFR-finansierte programmer og frie prosjekter.
- Dokumentasjon av FoU og annen faglig virksomhet ved høgskolene.
- Mulige "nye" forskningsfelter knyttet til profesjons- og yrkesutdanningene ved de statlige høgskolene.
- Samarbeidsavtaler/nettverk for doktorgradsutdanning.
- Felles nasjonalt system for forskningsdokumentasjon.

Sekretariatet

Det permanente sekretariatet ble etablert 1. oktober 1997. Sekretariatets bemanning var ved årsskiftet:
 Generalsekretær Widar Hvamb
 Rådgiver Kjærstin Åstveit
 Konsulent Rachel Glasser

Høgskolerådet avventet ved årsskiftet fremdeles departementets holdning til fagrådene og hvilke sekretariatsressurser disse skal inneha. Dette har skapt stor usikkerhet og vanskeliggjort den videre planlegging av arbeidsoppgaver for sekretariatet i 1998.

Budsjett og regnskap

Det norske høøgskolerådets fikk tildelt kr. 1.550.000,- fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet til etablering og drift av sekretariat, samt drift av styre. I tillegg har høøgskolene bidradd med en andel på kr. 450.000,- Midlene er disponert som angitt nedenfor. Tallene for 1995 og 1996 er også ført opp.

	1997	1996	1995
Personalkostnader inkl. arbeidsgiveravgift	485.994	304.378	276.062
Reiseutgifter	600.567	370.586	171.591
Anskaffelse av teknisk utstyr	580.425	72.164	0
Kontorrekvisita	24.421	0	998
Telefon	6.253	15.000	15.000
Porto	1.961	5.000	20.000
EDB driftsutgifter og vedlikehold av utstyr	6.183	18.000	10.000
Kopieringsutgifter	12.928	10.000	15.000
Trykkingsutgifter/Stillingsutlysninger	127.903	11.316	0
Møtearrangementer	1.828	0	13.425
Husleie, strømudgifter og renhold	44.244	36.000	0
<u>Ymse driftsutgifter</u>	<u>105.814</u>	<u>23.400</u>	<u>27.924</u>
Sum	1.998.521	865.844	550.000

Oslo, 18. februar 1998

Kari Blom
Styreleder
(14.10.97-31.12.97)

Knut Brautaset
Styreleder
(01.01.97-13.10.97)

Widar Hvamb
Generalsekretær